

2024/2079(INI)

11.12.2024

FÖRSLAG TILL BETÄNKANDE

om konkurrenspolitiken – årsrapport 2024
(2024/2079(INI))

Utskottet för ekonomi och valutafrågor

Föredragande: Lara Wolters

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida
FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION	3
MOTIVERING	8
BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN	9

FÖRSLAG TILL EUROPAPARLAMENTETS RESOLUTION

om konkurrenspolitiken – årsrapport 2024 (2024/2079(INI))

Europaparlamentet utfärdar denna resolution,

- med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, i synnerhet artiklarna 101–109,
- med beaktande av Ursula von der Leyens publikation av den 18 juli 2024 *Europas val: Politiska riktlinjer för nästa Europeiska kommission 2024–2029*,
- med beaktande av Mario Draghis rapport *The future of European competitiveness* från september 2024,
- med beaktande av Enrico Lettas rapport *Much more than a market* från april 2024,
- med beaktande av Europeiska revisionsrättens särskilda rapport nr 21/2024 *Statligt stöd i kristider – Snabbt agerande men brister i kommissionens övervakning och avsaknad av en konsekvent ram till stöd för EU:s industripolitiska mål*,
- med beaktande av rådets förordning (EG) nr 139/2004 av den 20 januari 2004 om kontroll av företagskoncentrationer (EG:s koncentrationsförordning)¹,
- med beaktande av Europeiska unionens domstols domar av den 22 september 2022 i mål C-611/22 P (Illumina mot kommissionen)², av den 10 september 2024 i mål C-465/20 P (Europeiska kommissionen mot Irland och Apple Sales International)³ och av den 10 september 2024 i mål C-48/22 P (Google LLC och Alphabet Inc. mot Europeiska kommissionen)⁴,
- med beaktande av kommissionens rapport *Protecting competition in a changing world – Evidence on the development of competition in the EU during the past 25 years* från 2024,
- med beaktande av rapporten *CRA Market Share Report: 2023 edition*, utgiven av Europeiska värdepappers- och marknadsmyndigheten,
- med beaktande av artikel 55 i arbetsordningen,
- med beaktande av betänkandet från utskottet för ekonomi och valutafrågor (A10-0000/2024), och av följande skäl:

¹ EUT L 24, 29.1.2004, s. 1, ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2004/139/oj>.

² [Överklagande ingett den 22 september 2022 av Illumina, Inc. av den dom som tribunalen meddelade den 13 juli 2022 i mål 62021TJ0227, Illumina mot kommissionen, EUT C 432, 14.11.2022, s. 13.](#)

³ Europeiska unionens domstols dom av den 10 september 2024, Europeiska kommissionen mot Irland och Apple Sales International, 62020CJ0465, ECLI:EU:C:2024:724.

⁴ Europeiska unionens domstols dom av den 10 september 2024, Google LLC och Alphabet Inc. mot Europeiska kommissionen, 62022CJ0048, ECLI:EU:C:2024:726.

- A. En utmanande geopolitisk kontext kräver en förnyad strategi för europeisk konkurrenskraft.
- B. Ett korrekt genomförande av EU:s konkurrenspolitiska ram leder till lägre priser, högre kvalitet, snabbare innovationer och en mer resilient ekonomi.

Allmänna överväganden

- 1. Europaparlamentet anser att EU:s konkurrens skyddar mot koncentrationer och ackumulering av marknadsinflytande och bekräftar konkurrenspolitikens roll när det gäller att skydda konsumenterna.
- 2. Europaparlamentet upprepar att konkurrenspolitiken bör bidra till all EU-politik, särskilt på områdena miljö och digitalisering. Parlamentet välkomnar kommissionens åtagande om en ny ram för statligt stöd som ska åtfölja given för ren industri.
- 3. Europaparlamentet betonar att den globala styrkan och betydelsen av EU:s inre marknad inte bara beror på dess inre och yttre konkurrenskraft utan också på dess förmåga att fastställa gemensamma sociala och miljömässiga standarder.

En konkurrenskraftig union

- 4. Europaparlamentet stöder kommissionens åtagande att investera i hållbar konkurrenskraft. Parlamentet välkomnar Mario Draghis tonvikt på innovation, investeringar, marknadsintegration, utfasning av fossila bränslen och resiliens, och Enrico Lettas fokus på integration, autonomi och solidaritet. Parlamentet uppmuntrar politik som främjar innovation och hållbar tillväxt för alla.
- 5. Europaparlamentet understryker behovet av en industripolitik som stärker den europeiska konkurrenskraften. Parlamentet konstaterar att detta inte får leda till dominerande ställning på marknaden eller missbruk av denna, och varnar för att tillåta marknadsintegration genom fusioner.
- 6. Europaparlamentet noterar kommissionens rapport där det hävdas att marknadskoncentrationer, påslag och vinster har ökat under de senaste 25 åren, samtidigt som dynamiken i industrin har minskat, trots det aktiva genomförandet av konkurrenslagstiftningen.
- 7. Europaparlamentet påpekar att statligt stöd i allt högre grad används för att stödja industripolitiska mål. Parlamentet noterar skillnaderna i medlemsstaternas finanspolitiska kapacitet och varnar för att fragmenterat statligt stöd skapar ojämlika villkor. Parlamentet uppmanar kommissionen att övervaka dessa effekter. Parlamentet uppmanar kommissionen och medlemsstaterna att inte delta i subventionskonkurrens. Parlamentet drar slutsatsen att de tillfälliga ramarna för statligt stöd har misslyckats med att förhindra ytterligare fragmentering. Parlamentet efterlyser striktare övervakning av ansökningar av statligt stöd och ökad rapportering och transparens när det gäller statligt stöd i linje med Europeiska revisionsrättens rekommendationer.
- 8. Europaparlamentet noterar Mario Draghis uppskattning att det behövs ytterligare 800 miljarder euro per år för att skydda EU:s konkurrenskraft. Parlamentet erkänner

betydelsen av offentliga investeringar i detta sammanhang. Parlamentet anser att det är av avgörande betydelse att det införs en permanent investeringskapacitet för EU.

Tillsynsprioriteringar

9. Europaparlamentet välkomnar Mario Draghis förslag om ett nytt konkurrensverktyg som ett flexibelt verktyg för marknadsundersökningar som utformats för att åtgärda strukturella konkurrensproblem genom att sänka hindren för inträde på marknaden för konkurrenter, i syfte att öka konkurrenskraften, stimulera innovation och skydda utsatta konsumenter.
10. Europaparlamentet påminner om att kommissionen enligt fördraget har befogenhet att ta itu med exploaterande missbruk. Parlamentet vidhåller att en prioritering av exploaterande missbruk av konsumenter skulle kunna bidra till att direkt ta itu med de prishöjningar som orsakas av vinstdriven inflation eller girighetsinflation (greedflation). Parlamentet beklagar att kommissionen sällan har tagit itu med exploaterande fall och begär att de relevanta riktlinjerna uppdateras med vederbörlig hänsyn till konsumenternas sårbarhet.
11. Europaparlamentet erkänner att det finns en rättslig grund för strukturella åtgärder mot missbruk av dominerande ställning på marknaden. Parlamentet beklagar kommissionens ovilja att åtgärda marknadsdominansen genom strukturella åtgärder. Parlamentet upprepar sin uppmaning om att bättre utnyttja strukturella åtgärder och sätta stopp för det företräde som ges beteenderelaterade korrigerande åtgärder.
12. Europaparlamentet välkomnar den nya kommissionens prioritering av bostäder. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma hur EU:s konkurrensprinciper påverkar tillhandahållandet av tjänster av allmänt ekonomiskt intresse. Parlamentet efterlyser en översyn av tjänsterna av allmänt ekonomiskt intresse som utvidgar undantaget för överkomliga bostäder till medelinkomsthushåll. Parlamentet uppmanar kommissionen att bedöma ställningen för sociala tjänster av allmänt intresse.

Företagskoncentrationer och antitrust

13. Europaparlamentet noterar med oro tribunalens tolkning av artikel 22 i EG:s koncentrationsförordning i mål C-611/22 P (Illumina mot kommissionen), som upphäver kommissionens strategi att godta hänskjutanden av icke anmälningspliktiga affärer. Parlamentet konstaterar att EG:s koncentrationsförordning inte ger kommissionen medel för att hantera konkurrensdödande förvärv. Parlamentet är fast övertygat om att koncentrationsbeslutens inverkan på den inre marknaden motiverar att en rättslig grund för den inre marknaden läggs till i EG:s koncentrationsförordning, för att fullt ut involvera medlagstiftarna, på ett liknande sätt som i förordningen om digitala marknader. Parlamentet uppmanar kommissionen att uppmana de medlemsstater som har eller kan hävda relevant jurisdiktion att se över potentiella konkurrensdödande förvärv mot bakgrund av deras nationella lagstiftning om kontroll av koncentrationer, och att fortsätta att hänskjuta dessa förvärv i enlighet med artikel 22 i EG:s koncentrationsförordning.
14. Europaparlamentet välkomnar Mario Draghis förslag om ett ”innovationsförsvar”. Parlamentet begär vidare att frågor av allmänt intresse, såsom klimatskydd, hållbarhet

och konsekvenserna för arbetstagare, ska beaktas när man undersöker effekterna av en koncentration på den inre marknaden.

15. Europaparlamentet efterlyser en uppdatering av ramarna för bedömning av företagskoncentrationer för att återspegla verkligheten i den digitala ekonomin, där marknadsinflytande kan ta sig uttryck på sätt som går utöver traditionella marknadsandelar. Parlamentet stöder utvecklingen av nya metoder för att analysera datadriven dominans och nätverkseffekter.
16. Europaparlamentet uppmanar kommissionen att ta itu med de överdrivet långa antitrustutredningar under vilka företag fortsätter att dra nytta av sina konkurrensbegränsande metoder.

Sektorspolitik

17. Europaparlamentet välkomnar de två senaste banbrytande målen som bekräftar kommissionens påstående att det irländska skatteavtalet med Apple och Google utgör konkurrensbegränsande förfaranden.
18. Europaparlamentet betonar de oroande marknadskoncentrationerna på olika digitala marknader, såsom sociala medier, sökmotorer, artificiell intelligens, molntjänster och onlinereklam. Parlamentet understryker den faktiska och potentiella negativa inverkan på den europeiska konkurrenskraften, dataskyddet, samhället och demokratin. Parlamentet uppmanar med kraft kommissionen att ta itu med frågor som är specifika för teknikmarknaden, däribland infrastrukturmakt, vertikal koncentration och utnyttjande av hävstångseffekten på digitala marknader.
19. Europaparlamentet efterlyser ett kraftfullt genomförande av alla konkurrensregler, inbegripet förordningen om utländska subventioner och förordningen om digitala marknader, för att åtgärda grindvaktsmetoder och främja öppna marknader och rättvis konkurrens.
20. Europaparlamentet noterar med oro fragmenteringen på många konsumentmarknader, däribland finansiella tjänster, telekommunikationer och hushållsenergi, och efterlyser snabbare och större marknadsintegration när detta gynnar konsumenterna.
21. Europaparlamentet noterar med oro den höga graden av marknadskoncentration inom den europeiska finanssektorn och dess fortsatta alltför stora beroende av tjänsteleverantörer utanför EU.

Parlamentets medverkan

22. Europaparlamentet betonar att parlamentet bör involveras i utformningen av konkurrenspolitiken i tillräcklig utsträckning. Parlamentet uppmanar kommissionen att inleda förhandlingar om ett interinstitutionellt avtal om konkurrenspolitiken.

o

o o

23. Europaparlamentet uppdrar åt talmannen att översända denna resolution till rådet och kommissionen.

MOTIVERING

I enlighet med artikel 56.2 i arbetsordningen kommer motiveringen att inkluderas närmare omröstningen.

BILAGA: ENHETER ELLER PERSONER SOM FÖREDRAGANDEN HAR MOTTAGIT SYNPUNKTER FRÅN

Föredraganden förklarar, i enlighet med artikel 8 i bilaga I till arbetsordningen, att han har mottagit synpunkter från följande enheter eller personer i samband med att förslaget till betänkande utarbetades:

Enhet och/eller person
Autoriteit Consumenten en Markt
Universiteit van Amsterdam
Forvis Mazars
Aedes
EDPIA
BEUC

Ovanstående förteckning upprättas uteslutande på föredragandens ansvar.

I den mån fysiska personer identifierats med namn, befattning eller båda i förteckningen förklarar föredraganden att de berörda fysiska personerna tillsänts Europaparlamentets meddelande om dataskydd nr 484 (<https://www.europarl.europa.eu/data-protect/index.do>), i vilket villkoren för behandlingen av deras personuppgifter och rättigheterna i samband med denna behandling fastställs.